

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โรงงานยาสูบเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหารายได้ให้รัฐ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการผลิตบุหรี่แต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย และจำหน่ายบุหรี่ให้เพียงพอับความต้องการของประชาชนผู้บริโภคทุกระดับ และพัฒนาคุณภาพของยาสูบให้ถูกรสนิยมของผู้บริโภค หารายได้จาก การประกอบอุตสาหกรรมยาสูบนำส่งรัฐ นอกจากนี้ยังต้องคอยดูแลเกษตรกรในการเพาะปลูกยาสูบ เพื่อให้ใบยาสูบแล้วนำไปผลิตเป็นบุหรี่จำหน่ายแก่ร้านค้าส่งและร้านค้าส่งช่วง การดำเนินงานของ โรงงานยาสูบ จึงเป็นการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมยาสูบที่ครบวงจร ตลอดจนพยายามแสวงหา โอกาสในการดำเนินธุรกิจอื่นๆ ที่โรงงานยาสูบมีศักยภาพและทรัพยากร แต่จากสภาวะแวดล้อมที่มี การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รุนแรง ล้วนส่งผลกระทบต่อโรงงานยาสูบ ได้แก่ การตกต่ำ ของภาวะเศรษฐกิจทั่วโลก การปรับขึ้นภาษีบุหรี่ของภาครัฐ มาตรการควบคุมยาสูบของรัฐที่ เข้มงวดมากขึ้น เช่น ห้ามโฆษณา การจำกัดสถานที่สูบบุหรี่ การรณรงค์ต่อต้าน ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ การนำเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ทดแทนบุหรี่ เช่น e-cigarette การแข่งขันจากบุหรี่ต่างประเทศ นำเข้า และบุหรี่ปลอม ภาวะการณดังกล่าวไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจยาสูบ ดังนั้น โรงงาน ยาสูบ กระทรวงการคลังต้องปรับตัวให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และความต้องการ ของผู้บริโภค โดยจัดทำแผนวิสาหกิจ ฉบับที่ 15 ปรับปรุงครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2553-2557 เพื่อ กำหนด เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้ทุกส่วนงานดำเนินงานไปใน ทิศทางเดียวกัน และสามารถบรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรภายใต้สภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยตั้งตัวชี้วัดที่เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีเป้าหมายที่ท้าทาย เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของโรงงานยาสูบ ให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์และพันธกิจ และคำนึงถึงผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่าย (โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง 2551: 58)

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร โรงงานยาสูบจึงได้มีการ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 กลุ่มภารกิจหลัก (Cluster) คือ กลุ่มภารกิจด้านใบยา ด้านการผลิต ด้าน ตลาด และด้านอำนวยการ เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์องค์กรให้เป็นผลสำเร็จ โดยเฉพาะกลุ่มภารกิจ ด้านใบยา ที่รับผิดชอบในด้านจัดหาใบยาทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งใบยาเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิต สำหรับการจัดหาใบยาในประเทศโรงงานยาสูบ ได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรชาวไร่

ยาสูบครอบคลุมตั้งแต่การเพาะปลูก กำหนดโควต้า การประกันราคา และการรับซื้อใบยาสูบ ให้แก่ชาวไร่ยาสูบ แต่ราคาใบยาสูบมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น การขาดแรงงาน การเปลี่ยนอาชีพของชาวไร่ยาสูบที่ย้ายเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม และการเปลี่ยนไปปลูกพืชพลังงานทดแทน ทำให้เกษตรกรผู้เพาะปลูกยาสูบได้มีการรวมตัวกันเรียกร้องให้โรงงานยาสูบปรับขึ้นราคาซื้อ เพื่อรองรับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งปัญหาด้านการแทรกแซงราคาจากภาครัฐ ทำให้ราคาใบยาสูงขึ้นและอยู่นอกเหนือการควบคุมของฝ่ายใบยา และอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลมาจากการแทรกแซงราคา คือ ราคาต้นทุนใบยาสูงขึ้นทำให้โรงงานยาสูบไม่มีความสามารถในการแข่งขันเพื่อส่งออกใบยาไปต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม คุณภาพใบยาของไทยยังสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ตลาดยอมรับคุณภาพและราคาของใบยาเบอร์เลย์ และใบยาเตอร์กิชของไทย รวมทั้ง สถานการณ์การผลิตใบยาในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกลดลง ทำให้ราคาใบยาในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น ดังนั้นเพื่อให้การผลิตใบยาสูบมีคุณภาพคืออย่างยั่งยืน และเกิดการพัฒนาในเชิงเศรษฐกิจ เป็นวิธีสร้างคุณภาพของผลผลิต ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการผลิทยาสูบแบบยั่งยืน เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนและดีขึ้น และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม กลุ่มภารกิจด้านใบยา โดยฝ่ายใบยา จึงได้ส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานเพื่อควบคุมคุณภาพใบยาสูบและคุณภาพการผลิต เสริมสร้างความรู้และให้ความช่วยเหลือชาวไร่ยาสูบพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางด้านวิชาการ สนับสนุนให้มีการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาคุณภาพใบยาสูบตามมาตรฐานสากล โดยให้มีการจัดทำโครงการ การปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการปรับกระบวนการผลิตและการเพาะปลูกยาสูบ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของโรงงานยาสูบในด้านการผลิตใบยาสูบที่มีคุณภาพดี ได้มาตรฐานปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง เพิ่มความปลอดภัยต่อเกษตรกรผู้ผลิต และผู้บริโภค ลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตร โดยใช้เท่าที่จำเป็น สร้างความสัมพันธ์และความแข็งแกร่งให้กับเกษตรกรผู้เพาะปลูกยาสูบ ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการผลิตบุหรี่ โดยตั้งเป้าหมายให้ปริมาณสารเคมีตกค้างไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 100 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 เป็นต้นไป

จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีศักยภาพสูงในการผลิตใบยาให้กับโรงงานยาสูบในปริมาณร้อยละ 28 จากปริมาณใบยาสูบเวอร์ยีนียทั้งประเทศ (ฝ่ายใบยา โรงงานยาสูบกระทรวงการคลัง, 2544 : 2) และเป็นพื้นที่ในการผลิตใบยาสูบตามโครงการดังกล่าว โดยมีสำนักงานยาสูบเชียงใหม่เป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลด้านการส่งเสริมการปลูก โควต้าการรับซื้อใบยาสูบจากชาวไร่ยาสูบ ทั้งนี้มีสถานีใบยาสำหรับดูแลชาวไร่ในพื้นที่เพาะปลูก จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ สถานีใบยาสันมหาพน และสถานีใบยาปากทาง อ. แม่แตง สถานีใบยาแม่เลน อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ และสถานีใบยาห้วยไซ อ. บ้านธิ จ.ลำพูน

ประเด็นที่น่านำมาพิจารณาคือการจัดทำโครงการดังกล่าว เป็นผลจากการกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจดำเนินการ โครงการที่เกิดจากมุมมองของผู้บริหาร ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งแก้ไข ปัญหาที่อาจจะยังขาดการศึกษาในแนวคิด จึงมักเน้นด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นสำคัญ แต่ขาดการให้โอกาสของชาวไร่อายุที่เป็นผู้ปฏิบัติได้มีโอกาส เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และที่สำคัญหลังจากมีการดำเนินการ โครงการดังกล่าวมาระยะหนึ่ง ได้พบจุดอ่อนในการดำเนินการหลายประการ เช่น ด้านการติดตามและประเมินผลทั้งในภาพรวมของ การดำเนินงานและการปรับปรุงแก้ไขปัญหา การประเมินผลกระทบ และการติดตามผลสำเร็จของงาน ที่เน้นด้านปริมาณมากกว่าคุณภาพ นอกจากนี้ข้อมูลส่วนใหญ่ที่ได้รับยังมิได้มีการตรวจสอบอย่าง เป็นระบบ ยังไม่มีข้อมูลที่ครอบคลุมเพียงพอที่จะนำมายืนยันว่าการดำเนินงานของโครงการ ประสบผลสำเร็จหรือไม่ และผลการดำเนินงานเป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้มากน้อย เพียงใด อีกทั้งตลอดระยะเวลา 2 ปี ยังไม่มีการประเมินในรูปแบบของโครงการ จึงไม่สามารถทำให้ ทราบว่าการดำเนินงานของโครงการประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ซึ่งในการบริหารโครงการ การประเมินจะเข้ามามีบทบาทที่สำคัญเกี่ยวข้องกับโครงการทุกขั้นตอน และจะเป็นข้อมูลในการ ตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรจะให้มีการดำเนินงานโครงการต่อไปอีกหรือไม่ การประเมินจะเข้ามา มีบทบาทในการช่วยเลือกโครงการที่เหมาะสม มีความเป็นไปได้ คຸ້ມຄាំกับการลงทุนหรือมี ผลตอบแทนสูง

การประเมินโครงการจึงมีความจำเป็นที่จะนำมาใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริง เกี่ยวกับ ผลการดำเนินโครงการ ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคอะไร และบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มีผลกระทบในแง่บวกต่างๆ อย่างไร ที่ เกิดขึ้นจากโครงการบ้าง (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2536 อ้างในพิชญะ ม่วงมณี, 2544 : 2) ข้อ คั้นพบจากการประเมินจะช่วยปรับปรุงการตัดสินใจให้ดีขึ้น ช่วยทำให้การวางแผนโครงการต่างๆ ดีขึ้น และช่วยปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิผลมากขึ้น มีประโยชน์และตรงตามเป้าหมายได้ดีขึ้น โครงการที่ได้ผลดีควรได้รับการส่งเสริมให้ขยายการดำเนินการ และโครงการที่ให้ผลไม่ดีควรเลิก หรือเปลี่ยนแปลง

ผู้ศึกษาในฐานะพนักงานของโรงงานยาสูบที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จึงมี ความสนใจที่จะติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ของฝ่ายโยธา โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัด เชียงใหม่ ในรูปแบบการประเมินของ CIPP Model เพื่อหาคำตอบว่าด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัย นำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมทั้งการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการการดำเนินโครงการ ในช่วงที่ผ่านมาว่า โครงการฯ ได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ มีความเหมาะสม

เพียงใด ชาวไร่ยาสูบมีการยอมรับหรือเข้าร่วมโครงการในระดับใด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาแสนงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินโครงการให้เกิดประสิทธิผล และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของโรงงานยาสูบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงต่อไป โดยการประเมินด้านสถานะแวดล้อม เพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงโครงการต่อไป การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า เพื่อพิจารณาถึงความพอเพียง เหมาะสมของทรัพยากร ของ โครงการ การประเมินด้านกระบวนการ เพื่อพิจารณาถึงข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การประเมินด้านผลผลิต เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ และการประเมินด้านผลกระทบพิจารณาถึงเหตุผลจากปัจจัยใดที่ทำให้เกิดผลกระทบ เพื่อนำไปพิจารณาและใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการโครงการต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของฝ่ายใบยา โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ปีงบประมาณ 2553 – 2554 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ, ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ, ด้านกระบวนการของโครงการ, ด้านผลผลิตของโครงการและผลกระทบของโครงการ

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานในการดำเนินโครงการ การปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดีของฝ่ายใบยา โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ปีงบประมาณ 2553 – 2554

1.3 คำถามหลักในการศึกษา

1.3.1 การดำเนินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2553 – 2554 สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร

1.3.2 ปัจจัยนำเข้าของโครงการ เช่น บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยีมีเพียงพอเหมาะสมต่อการดำเนินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2553 – 2554 หรือไม่ อย่างไร

1.3.3 กระบวนการดำเนินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ปีงบประมาณ 2553 – 2554 กำหนดไว้อย่างไร มีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

1.3.4 การดำเนินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ปีงบประมาณ 2553 – 2554 สามารถได้รับผลผลิตตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร

1.3.5 ผลการดำเนินการของโครงการ การปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ปีงบประมาณ 2553 – 2554 มีผลกระทบต่อองค์การ และชาวไร่บ่มเอง (ชาวไร่ยาสูบ) หรือไม่ อย่างไร

1.3.6 การดำเนินการโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินโครงการให้เกิดประสิทธิผลและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของโรงงานยาสูบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงต่อไป

1.5 ขอบเขตการศึกษา

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการประเมินการดำเนินงานโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ปีงบประมาณ 2553 – 2554 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP MODEL ของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ใน 4 ด้าน และผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาถึงผลกระทบ (Impact) ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ การศึกษานี้ จึงครอบคลุมใน 5 ด้านได้แก่ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) และด้านผลกระทบ (Impact)

1.5.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ ศึกษาโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ปีงบประมาณ 2553 – 2554 จำนวน 4 สถานีไบยา ได้แก่ สถานีไบยาสันมหาพน และสถานีไบยาปากทาง อ. แม่แตง สถานีไบยาแม่เลน อ.สันกำแพง และสถานีไบยาหัวไช อ. บ้านธิ จ.ลำพูน

1.5.3 ขอบเขตด้านประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. ประชากรกลุ่มพนักงานระดับบริหาร ได้แก่ ผู้จัดการ รองผู้จัดการฯ หัวหน้ากอง และผู้ช่วยหัวหน้ากอง สำนักงานยาสูบเชียงใหม่ จำนวน 4 คน
2. ประชากรกลุ่มพนักงานระดับปฏิบัติการ ของสำนักงานยาสูบเชียงใหม่ โดยจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบเจาะจงจากพนักงานยาสูบเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติหน้าที่ ในสังกัดสถานีใบยา สันมหาพน สถานีใบยาปากทาง สถานีใบยาแม่เลน และสถานีใบยาห้วยไซ สถานีละ 4 คน ได้แก่ พนักงานที่ดำรงตำแหน่งพนักงานเกษตร 6/ หัวหน้าสถานีใบยา พนักงานเกษตร 5/ ผู้ช่วยหัวหน้าสถานีใบยา พนักงานเกษตร 4/ หัวหน้าสาย และพนักงานเกษตร 3 ตำแหน่งละ 1 คน รวมจำนวน 16 คน
3. ประชากรกลุ่มชาวไร่บ่มเอง สังกัดสถานีใบยาต่างๆ ทั้ง 4 สถานีใบยา ของสำนักงานยาสูบเชียงใหม่ ได้แก่ สถานีใบยาสันมหาพน สถานีใบยาปากทาง สถานีใบยาห้วยไซ และสถานีใบยาแม่เลน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบเจาะจงจากชาวไร่บ่มเองที่เข้าร่วมโครงการฯ ในปีงบประมาณ 2553-2554 เป็นผู้ที่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการฯ เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามหลักการโครงการฯ มีความพร้อมและยินดีที่จะให้รายละเอียดข้อมูลสถานีใบยาแห่งละ 5 คน รวมจำนวน 20 คน

1.6 นิยามศัพท์ทั่วไป

การปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดี หมายถึง วิธีการผลิตใบยาสูบตามมาตรฐานแนวทางการปฏิบัติในไร่ปลูกและหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ใบยาแห้งที่ปลอดภัย ปลอดภัยจากศัตรูพืช และคุณภาพตรงตามที่โรงงานยาสูบกำหนด ผลผลิตสูง คุ่มค่าต่อการลงทุน รวมทั้ง ขบวนการผลิต ปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค มีการใช้ทรัพยากรที่เกิดประโยชน์สูงสุดเกิดความยั่งยืนทางการเกษตร และไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เน้นวิธีการควบคุมและป้องกันการเกิดปัญหาในกระบวนการผลิต สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานสากล

การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินการโครงการ ในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) รวมทั้งด้านผลกระทบ (Impact)